

## **7. OSA**

**Veo, laadimise, mahalaadimise ja teisaldamise  
tingimusi puudutavad sätted**

## PEATÜKK 7.1

### ÜLDSÄTTED

- 7.1.1 Ohtlike veoste veoks on kohustuslik kasutada veovahendeid, mis vastavad saadetiste puhul käesoleva peatüki ja peatüki 7.2 sätetele, puistveose puhul peatüki 7.3 sätetele ning paakides veo puhul peatüki 7.4 sätetele. Lisaks tuleb järgida peatüki 7.5 sätteid, mis käsitlevad laadimist, mahalaadimist ja teisaldamist.
- Peatüki 3.2 tabeli A veerud (16), (17) ja (18) näitavad üksikute ohtlike veoste kohta kehtivaid käesoleva osa sätteid.
- 7.1.2 Lisaks käesoleva osa sätetele peavad ohtlike veoste veoks kasutatavate sõidukite konstruktsioon, ehitus ja vajaduse korral ka load vastama 9. osa asjakohastele nõuetele.
- 7.1.3 Suurkonteinereid, teisaldatavaid paake, MEGC-sid ja paakkonteinereid, mis vastavad CSC (1972) muudetud redaktsioonis või UIC brošüüris 591 (01.10.2007 seisuga, 3. väljaanne), 592 (01.10.2013 seisuga, 2. väljaanne), 592-2 (01.10.2004 seisuga, 6. väljaanne), 592-3 (01.01.1998 seisuga, 2. väljaanne) ja 592-4 (01.05.2007 seisuga, 3. väljaanne) toodud „konteineri” definitsioonile, ei tohi kasutada ohtlike veoste veoks, välja arvatud juhul, kui suurkonteiner või teisaldatava paagi või MEGC-i või paakkonteineri raam vastab CSC või UIC brošüüride 591, 592 ja 592-2 kuni 592-4 sätetele.
- 7.1.4 Suurkonteinerit tohib veoks esitada ainult juhul, kui selle konstruktsioon on terve.
- „Terve konstruktsioon” tähendab seda, et konteineri konstruktsioonelemendid, näiteks ülemised ja alumised küljereelingud, ülemised ja alumised otsareelingud, lävepakk ja ülemine pakk, põranda põiktalad, nurgapostid ja nurgamanused on suurte defektideta. „Suured defektid” on konstruktsioonelementide mõlgid või painded, mille sügavus ületab 19 mm, olenemata nende pikkusest; konstruktsioonelementide mõrad või murdumised; rohkem kui üks jätkukoht või kõlbmatu jätkukoht (nt ülekattega jätkukoht) ülemistel või alumistel otsareelingutel või ukse ülemistel pakkudel või rohkem kui kaks jätkukohta mis tahes ülemisel või alumisel küljereelingul või mis tahes jätkukoht ukse lävepakul või nurgapostil; kinnikiilunud, paindunud, murdunud, puuduvad või muul viisil mitte töökorras olevad uste hinged või sulused; mittesulguvad tihendid ja topendid; igasugused üldise kuju muutused, mis takistavad teisaldamisvahendite korralikku kasutamist, alusraamile või sõidukile asetamist ja kinnitamist.
- Lisaks ei ole vastuvõetavad igasugused konteineri komponentide puudused, nagu külgeinte metalli korrodeerumine või klaaskiu lagunemine, olenemata ehitusmaterjalist. Lubatavad on normaalne kulumine, kaasa arvatud oksüdeerimine (rooste), väikesed mõlgid ja kriimustused ning muud vigastused, mis ei mõjuta konteineri kasutusvalmidust või ilmastikukindlust.
- Enne konteineri laadimist peab kontrollima ka, et konteiner oleks vaba igasugustest eelneva veose jääkidest ning et sisemine põrand ja seinad oleksid ilma väljaulatuvate osadeta.
- 7.1.5 Suurkonteinerid peavad vastama käesolevas osas toodud sõiduki keret puudutavatele nõuetele, ja vajadusel 9. osas toodud veost puudutavatele nõuetele; sel juhul ei pea sõiduki kere vastama neile sätetele.
- Siiski ei pea mainitud nõuetele vastama suurkonteinerid, mida veetakse sõidukitel, mille platvormidel on isoleerivad ja soojusele vastupidavad omadused, mis neid nõudeid rahuldavad.
- See säte kehtib ka väikekonteinerite kohta klassi 1 lõhkevate ainete ja esemete veol.
- 7.1.6 Jao 7.1.5 esimese lause viimase osa sätetest lähtuvalt ei mõjuta fakt, et ohtlikud veosed sisalduvad ühes või enamas konteineris, tingimusi, millele sõiduk veetavate ohtlike veoste omaduste ja koguse poolest vastama peab.

## PEATÜKK 7.2

### SAADETISTES VEDU PUUDUTAVAD SÄTTED

- 7.2.1 Välja arvatud jagudes 7.2.2 kuni 7.2.4 teisiti sätestatud juhtudel võib saadetisi laadida:
- kinnistesse sõidukitesse või kinnistesse konteineritesse;
  - kaetud sõidukitesse või kaetud konteineritesse või
  - lahtistesse (katmata) sõidukitesse või lahtistesse (katmata) konteineritesse.
- 7.2.2 Niiskustkartvatest materjalidest valmistatud pakendeid sisaldavad saadetised tuleb laadida kinnistesse või kaetud sõidukitesse või kinnistesse või kaetud konteineritesse.
- 7.2.3 *(Reserveeritud)*
- 7.2.4 Järgmised erisätted kehtivad juhul, kui nad on ära toodud peatüki 3.2 tabeli A veeru (16) kirje all:
- V1 Saadetised tuleb laadida kinnistesse või kaetud sõidukitesse või kinnistesse või kaetud konteineritesse.
- V2 (1) Saadetisi laaditakse ainult EX/II või EX/III sõidukitele, mis vastavad 9. osa asjakohastele nõuetele. Sõiduki valik sõltub veetavast kogusest, mis on ühe veoüksuse kohta piiratud vastavalt laadimist puudutavatele sätetele (vt alajagu 7.5.5.2). Kui veoüksus koosneb EX/II sõidukist ja EX/III sõidukist, mis mõlemad veavad lõhkeaineid või plahvatavaid esemeid, siis kehtivad kogu veoüksusele alajaos 7.5.5.2.1 EX/II veoüksusele kohalduvad piirkogused.
- (2) Haagiseid, välja arvatud poolhaagised, mis vastavad EX/II või EX/III sõidukite nõuetele, võib vedada mootorsõidukitega, mis neile nõuetele ei vasta.
- Konteinerite veo kohta vaata ka jaod 7.1.3 kuni 7.1.6.
- Juhul, kui klassi 1 aineid või esemeid, mis nõuavad koguse poolest EX/III sõidukitest moodustatud veoüksust, veetakse multimodaalse veo osana konteinerites sadamapiirkondadesse, raudteeterminalidesse või lennujaamadesse või sealt välja, võib selle asemel kasutada EX/II sõidukitest moodustatud veoüksust tingimusel, et veetavad konteinerid vastavad IMDG koodeksi, RID-i või ICAO tehniliste eeskirjade asjakohastele nõuetele.
- V3 Vabaltvoolavate pulbriliste ainete ja pürotehnika puhul peab sõiduki või konteineri põrand olema mittemetallilise pinnaga või kattega.
- V4 *(Reserveeritud)*
- V5 Saadetisi ei tohi vedada väikekonteinerites.
- V6 Elastseid IBC-sid tuleb vedada kinnistes sõidukites või kinnistes konteinerites, kaetud sõidukites või kaetud konteinerites. Kergkate peab olema vett mitteläbilaskvast ja mittepõlevast materjalist.
- V7 *(Reserveeritud)*

- V8 (1) Kontrollitud temperatuuriga stabiliseeritud aineid tuleb lähetada selliselt, et alajagudes 2.2.41.1.17 ja 2.2.41.4 või 2.2.52.1.16 ja 2.2.52.4 näidatud vastavaid piirtemperatuure kunagi ei ületataks.
- (2) Veooperatsiooniks valitavad temperatuurikontrolli vahendid sõltuvad mitmetest teguritest, nagu:
- veetava(te) aine(te) piirtemperatuur(id);
  - piirtemperatuuri ja eeldatava ümbritseva keskkonna temperatuuri vahe;
  - soojusisolatsiooni efektiivsus;
  - veooperatsiooni kestus ja
  - teekonnal ette tulevate viivituste jaoks lubatud ohutusvaru.
- (3) Alljärgnevalt on ära toodud sobivad meetodid piirtemperatuuri ületamise vältimiseks nende efektiivsuse suurenemise järjekorras:
- R1 Soojusisolatsioon tingimusel, et ainete algtemperatuur on piirtemperatuuriga võrreldes piisavalt madal;
- R2 Soojusisolatsioon ja jahutussüsteem tingimusel, et:
- veetakse piisavas koguses tuleohutut jahutusainet (nt vedelat lämmastikku või tahket süsinikdioksiidi) või on tagatud selle täiendamise vahendid, et võimaldada mõistlikku ohutusvaru võimalike viivituste puhuks;
  - jahutusainena ei kasutata vedelat hapnikku või õhku;
  - ühtlane jahutusefekt säilib isegi enamiku jahutusaine ärakasutamise puhul ja
  - ukse/ustel on selge hoiatus, et enne sisenemist on veoüksust vaja õhutada;
- R3 Soojusisolatsioon ja üks mehhaaniline jahutus tingimusel, et ainete jaoks, mille leekpunkt on madalam kui ohutemperatuur pluss 5 °C, kasutatakse jahutuskambris plahvatuskindlaid elektrilisi manuseid EEx IIB T3, et vältida ainete tuleohtlike aurude süttimist;
- R4 Soojusisolatsioon ja kombineeritud mehhaaniline jahutus ning jahutusaine süsteem tingimusel, et:
- kaks süsteemi on teineteisest sõltumatud ja
  - eeltoodud meetodite R2 ja R3 nõuded on täidetud;
- R5 Soojusisolatsioon ja kahekordne mehhaaniline jahutussüsteem tingimusel, et:
- peale ühise toiteallika on süsteemid teineteisest sõltumatud;

- kumbki süsteem eraldi suudab hoida temperatuuri vajaliku kontrolli all ja
  - ainete jaoks, mille leekpunkt on madalam kui ohutemperatuur pluss 5 °C, kasutatakse jahutuskambris plahvatuskindlaid elektrilisi manuseid EEx IIB T3, et vältida ainete tuleohtlike aurude süttimist.
- (4) Meetodeid R4 ja R5 võib kasutada kõikide orgaaniliste peroksiidide, isereageerivate ainete ja polümeriseeruvate ainete puhul.

Meetodit R3 võib kasutada C-, D-, E-, ja F-tüüpi orgaaniliste peroksiidide ja isereageerivate ainete puhul, kui veo ajal eeldatav maksimaalne ümbritseva keskkonna temperatuur ei ületa piirtemperatuuri rohkem kui 10 °C võrra B-tüüpi orgaaniliste peroksiidide ja isereageerivate ainete korral ning polümeriseeruvate ainete korral.

Meetodit R2 võib kasutada C-, D-, E-, ja F-tüüpi orgaaniliste peroksiidide ja isereageerivate ainete ning polümeriseeruvate ainete puhul, kui veo ajal eeldatav maksimaalne ümbritseva keskkonna temperatuur ei ületa piirtemperatuuri rohkem kui 30 °C võrra.

Meetodit R1 võib kasutada C-, D-, E-, ja F-tüüpi orgaaniliste peroksiidide ja isereageerivate ning polümeriseeruvate ainete puhul, kui veo ajal eeldatav maksimaalne ümbritseva keskkonna temperatuur on vähemalt 10 °C võrra madalam piirtemperatuurist.

- (5) Juhul, kui nõutakse ainete vedu isoleeritud, jahutatud või mehhaaniliselt jahutatud sõidukites või konteinerites, peavad need sõidukid või konteinerid vastama peatüki 9.6 nõuetele.
- (6) Juhul, kui ained on pakitud jahutava ainega täidetud kaitsepakenditesse, tuleb need laadida kinnistesse või kaetud sõidukitesse või kinnistesse või kaetud konteineritesse. Juhul, kui kasutatavad sõidukid või konteinerid on kinnised, peavad nad olema piisavalt hästi õhutatud. Kaetud sõidukid ja konteinerid peavad olema varustatud küljeluukide ja tagaluugiga. Nende sõidukite ja konteinerite kergkatted peavad olema veekindlast ning mittepõlevast materjalist.
- (7) Mis tahes kontroll- ja temperatuurandurid jahutussüsteemis peavad olema kergelt juurdepääsetavad ning kõik elektrilised ühendused ilmastikukindlad. Temperatuuri veoüksuse sees tuleb mõõta kahe sõltumatu anduriga ja tuleb registreerida selliselt, et mis tahes temperatuurimuutus oleks kergelt avastatav. Juhul, kui veetakse aineid, mille piirtemperatuur on alla +25 °C, peab veoüksus olema varustatud nähtava ja kuuldava häiresignaaliga, mida käitatakse sõltumatult jahutussüsteemist ja mis on reguleeritud töötama piirtemperatuuril või allpool seda.
- (8) Olemas peavad olema tagavara jahutussüsteem või varuosad.

**MÄRKUS:** käesolev säte V8 ei kehti alajaos 3.1.2.6 viidatud ainete kohta, kui ained on stabiliseeritud keemiliste inhibiitorite lisamisega selliselt, et SADT on üle 50 °C. Viimasel juhul võidakse nõuda temperatuurikontrolli sellistel veotingimustel, mil temperatuur võib ületada 55 °C.

V9 (Reserveeritud)

- V10 IBC-sid tuleb vedada kinnistes või kaetud sõidukites või kinnistes või kaetud konteinerites.
- V11 IBC-sid, välja arvatud metallist või jäigast plastist IBC-d, tuleb vedada kinnistes või kaetud sõidukites või suletud või kaetud konteinerites.
- V12 31HZ2-tüüpi (31HA2, 31HB2, 31HN2, 31HD2 ja 31HH2) IBC-sid tuleb vedada kinnistes sõidukites või konteinerites.
- V13 5H1, 5L1 või 5M1 pakitud kotte tuleb vedada kinnistes sõidukites või konteinerites.
- V14 Erisätte 327 kohaselt ümbertöötlemiseks või kahjutustamiseks veetavaid aerosoole tohib vedada ainult ventileeritavates või lahtistes sõidukites või konteinerites.

## PEATÜKK 7.3

### PUISTLASTINA VEDU PUUDUTAVAD SÄTTED

#### 7.3.1 Üldsätted

7.3.1.1 Veoseid tohib vedada puistlastina mahtkonteinerites, konteinerites või sõidukites ainult juhul, kui:

- a) koodiga BK tähistatud või viitega konkreetsele paragrahvile varustatud ja peatüki 3.2 tabeli A veerus (10) toodud erisättega on selline veoviis selgesõnaliselt lubatud ning alajao 7.3.2 vastavad tingimused ja käesoleva alajao tingimused on täidetud, või
- b) koodiga VC tähistatud või viitega konkreetsele paragrahvile varustatud ja peatüki 3.2 tabeli A veerus (17) toodud erisättega on selline veoviis selgesõnaliselt lubatud ning alajao 7.3.3 vastavad tingimused, käesoleva alajao tingimused ning täiendavad koodiga AP tähistatud sätted on täidetud.

Sellegipoolest võib tühje puhastamata pakendeid vedada puistveosena juhul, kui see veoviis ei ole selgesõnaliselt muude ADR-i sätetega keelatud.

***MÄRKUS:** paakides veo kohta vt peatükke 4.2 ja 4.3.*

7.3.1.2 Puistlastina ei ole lubatud vedada aineid, mis võivad veo ajal tõenäoliselt esineva temperatuuri juures veelduda.

7.3.1.3 Mahtkonteinerid, konteinerid ja sõidukikered peavad olema puistumiskindlad ja selliselt suletud, et sisu ei pääseks välja normaalsetel veotingimustel, kaasa arvatud vibratsiooni mõjul või temperatuuri, niiskuse või rõhu muutuste tõttu.

7.3.1.4 Ained tuleb laadida ja jaotada ühtlaselt viisil, mis võimalikult vähendaks mahtkonteineri, konteineri või sõiduki vigastamist või ohtlike veoste leket põhjustada võivat liikumist.

7.3.1.5 Kui paigaldatud on õhutamiseseadmed, peavad need olema vabad ja töökorras.

7.3.1.6 Ained ei tohi ohtlikult reageerida sisuga kokkupuutes oleva mahtkonteineri, konteineri, sõiduki, tihendite, seadmete, sh kaante ja presendi, ning kaitsekattega ega neid oluliselt nõrgestada. Mahtkonteinerid, konteinerid või sõidukid peavad olema ehitatud või kohandatud selliselt, et veosed ei saaks tungida puidust põrandakatete vahele ega puutuda kokku nende mahtkonteineri, konteineri või sõiduki osadega, mida need materjalid või nende jäägid võivad mõjutada.

7.3.1.7 Enne täitmist ja veoks üle andmist tuleb kõik mahtkonteinerid, konteinerid ja sõidukid üle kontrollida ja puhastada, et mahtkonteineri, konteineri või sõiduki sise- või välisküljel ei oleks mingeid jääke:

- mis võivad põhjustada veoks ette nähtud ainega kokkupuutel ohtlikku reaktsiooni;
- mis võivad nõrgestada mahtkonteineri, konteineri või sõiduki konstruktsiooni
- mille tõttu võivad ohtlikud veosed mahtkonteinerist, konteinerist või sõidukist lekkida.

7.3.1.8 Veo ajal ei tohi mahtkonteinerite, konteinerite või sõidukikerede välispinnale kleepuda mingeid ohtlikke jääke.

- 7.3.1.9 Kui järjestikku on paigaldatud mitu sulgurisüsteemi, tuleb enne täitmist esimesena sulgeda veoks ette nähtud ainele kõige lähemal asuv süsteem.
- 7.3.1.10 Tühje mahtkonteinereid, konteinereid või sõidukeid, milles on puistlastina veetud ohtlikke tahkeid aineid, tuleb käsitleda samamoodi, nagu peab ADR-i kohaselt käsitlema täidetud mahtkonteinereid, konteinereid või sõidukeid, välja arvatud juhul, kui ohu kõrvaldamiseks on rakendatud piisavaid meetmeid.
- 7.3.1.11 Kui mahtkonteinerites, konteinerites või sõidukites veetakse puistlastina veoseid, mille puhul esineb tolmu- ja lahvatuse või tuleohtlike aurude tekke oht (nt teatud jäätmete puhul), tuleb rakendada meetmeid süttimisallikate eemaldamiseks ning ohtlike elektrostaatiliste laengute vältimiseks aine veo, täitmise või tühjendamise ajal.
- 7.3.1.12 Samas mahtkonteineris, konteineris või sõidukis ei tohi segada aineid, nt jäätmeid, mis võivad ohtlikult reageerida üksteise või teiste klasside ainetega, ega ADR-i reguleerimisalasse mittekuuluvaid veoseid, mis võivad ohtlikult reageerida üksteisega. Ohtlikud reaktsioonid on:
- põlemine ja/või arvestatav soojuse eraldumine;
  - tuleohtlike ja/või mürgiste gaaside eraldumine;
  - sööbivate vedelike moodustumine;
  - ebastabiilsete ainete moodustumine.
- 7.3.1.13 Enne mahtkonteineri, konteineri või sõiduki täitmist tuleb see visuaalselt üle vaadata tagamaks, et selle konstruktsioon on terve, selle siseseintel, lael ja põrandal ei ole väljaulatuvaid osi või vigastusi ning et ükski sisevooder või ainet kinni hoidev vahend ei oleks lõhenenud, rebenenud või muul viisil vigastatud, nii et selles sisalduv veos võiks välja pääseda. „Terve konstruktsioon” tähendab asjaomase transpordivahendi puhul seda, et mahtkonteineri, konteineri või sõiduki konstruktsioonelemendid, näiteks ülemised ja alumised küljereelingud, ülemised ja alumised otsareelingud, lävepakk ja ülemine pakk, põranda põiktalad, nurgapostid ja mahtkonteineri või konteineri nurgamanused on suurte defektideta. „Suured defektid” hõlmavad asjaomase transpordivahendi puhul järgmist:
- konstruktsiooni- või toetuselementides esinevad paigaldused, praod või murded, mis mõjutavad mahtkonteineri, konteineri või sõiduki kere terviklikkust;
  - rohkem kui üks jätkukoht või kõlbmatu jätkukoht (nt ülekattega jätkukoht) ülemistel või alumistel otsareelingutel või ukse ülemistel pakkudel;
  - rohkem kui kaks jätkukohta mis tahes ülemisel või alumisel küljereelingul;
  - mis tahes jätkukoht ukse lävepakul või nurgapostil;
  - kinnikiilunud, paindunud, murdunud, puuduvad või muul viisil mittetöötavad uksehinged ja sulused;
  - mittesulguvad tihendid ja topendid;
  - igasugused mahtkonteineri või konteineri üldise kuju muutused, mis on piisavalt suured, et takistada teisaldamiselementide korralikku kasutamist, alusraamile või sõidukile asetamist ja kinnitamist;
  - tõstemanuste või teisaldamisvahendite liideseosade mis tahes vigastused;
  - käitamisvahendite või tööseadmete mis tahes vigastused.



## **7.3.2 Puistlastina vedu puudutavad sätted, kui kohaldatakse alajao 7.3.1.1 punkti a sätteid**

7.3.2.1 Lisaks alajao 7.3.1 üldsätetele kohalduvad selle alajao sätted. Peatüki 3.2 tabeli A veerus (10) toodud koodidel BK1, BK2 ja BK3 on järgmised tähendused:

- BK1: puistlastina vedu kaetud mahtkonteinerites on lubatud;
- BK2: puistlastina vedu kinnistes mahtkonteinerites on lubatud.
- BK3: puistlastina vedu elastsetes mahtkonteinerites on lubatud.

7.3.2.2 Kasutatav mahtkonteiner peab vastama peatüki 6.11 nõuetele.

### **7.3.2.3 Klassi 4.2 veosed**

Mahtkonteineris veetav kogumass peab olema selline, et selle iseenesliku süttimise temperatuur on kõrgem kui 55 °C.

### **7.3.2.4 Klassi 4.3 veosed**

Neid veoseid tuleb vedada veekindlates mahtkonteinerites.

### **7.3.2.5 Klassi 5.1 veosed**

Mahtkonteinerid peavad olema ehitatud või kohandatud selliselt, et veosed ei satuks kontakti puidu või muu sobimatu materjaliga.

### **7.3.2.6 Klassi 6.2 veosed**

7.3.2.6.1 Nakkusohtlikke aineid sisaldavat loomset materjali (ÜRO nr 2814, ÜRO nr 2900 ja ÜRO nr 3373) on lubatud vedada mahtkonteineris eeldusel, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) Kaetud mahtkonteinereid BK1 on lubatud kasutada, kui neid ei täideta maksimaalse mahuni, et ained ei puutuks kokku kattega. Lubatud on kasutada ka kinnisi mahtkonteinereid BK2;
- b) Kinnised ja kaetud mahtkonteinerid ning nende avaused peavad olema konstruktsioonilt lekkekindlad või varustatud sobiva voodriga;
- c) Loomne materjal peab enne veoks laadimist olema põhjalikult töödeldud sobiva desinfektsioonivahendiga;
- d) Kaetud mahtkonteinerid peavad olema kaetud täiendava ülemise kattega, mida hoiab all sobiva desinfektsioonivahendiga töödeldud absorbeeriv materjal;
- e) Kinnisi või kaetud mahtkonteinereid ei tohi uuesti kasutada enne, kui nad on põhjalikult puhastatud ja desinfitseeritud.

**MÄRKUS:** asjaomased riiklikud tervishoiuasutused võivad ette näha täiendavaid sätteid.

7.3.2.6.2 Klassi 6.2 jäätmed (ÜRO 3291)

- a) (*Reserveeritud*);
- b) Kinnised mahtkonteinerid ja nende avaused peavad olema lekkekindla konstruktsiooniga. Neil mahtkonteineritel peab olema mittepöorne sisepind ning neis ei

tohi olla pragusid ega muid pinnaomadusi, mis võiksid sees olevaid pakendeid vigastada, takistada desinfitseerimist või võimaldada juhuslikku keskkonda pääsemist;

- c) ÜRO nr 3291 jäätmed peavad olema asetatud kinnisesse mahtkonteinerisse ÜRO tüübikatsed läbinud ja kinnitatud lekkekindlas plastkotis, mida on katsetatud II pakendigrupi tahkete ainetega ning mis on märgistatud vastavalt alajaole 6.1.3.1. Sellised plastkotid peavad läbima rebenemis- ja löögikindluse katsed vastavalt standarditele ISO 7765-1:1988 „Plastkile ja -katted. Löögikindluse määramine vabalt langeva noole meetodil. Osa 1: trepi meetodid” ning ISO 6383-2:1983 „Plastkile ja -katted. Rebenemiskindluse määramine, Osa 2: Elmendorfi meetod”. Kõikide kottide löögikindlus peab olema vähemalt 165 g ning rebenemiskindlus vähemalt 480 g koti pikkuse suhtes nii paralleel- kui risttasapinnal. Ühe plastkoti maksimaalne puhasmass ei tohi ületada 30 kg;
- d) Üksikuid üle 30 kg raskusi esemeid (nt määrdunud madratseid) võib vedada ilma plastkotita, kui selleks annab loa pädev asutus;
- e) Vedelikke sisaldavaid ÜRO nr 3291 jäätmeid tohib vedada ainult plastkotis, mis sisaldab piisavas koguses absorbeerivat materjali, mis imaks endasse kogu vedeliku, ilma et see loksuks mahtkonteinerisse;
- f) ÜRO nr 3291 jäätmeid, mis sisaldavad teravaid esemeid, tohib vedada ainult ÜRO tüübikatsed läbinud ja kinnitatud jäigas pakendis, mis vastab pakkimiseeskirja P621, IBC620 või LP621 nõuetele;
- g) Kasutada võib ka pakkimiseeskirjas P621, IBC620 või LP621 nimetatud jäiku pakendeid. Need peavad olema korralikult kinnitatud, et vältida vigastusi normaalsetel veotingimustel. Ühes ja samas kinnises mahtkonteineris koos veetavad jäigas pakendis ja plastkotis jäätmed peavad olema üksteisest piisavalt eraldatud, nt sobiva jäiga barjääri või vaheseina, võrgu või muu kinnituse abil, nii et pakenditele ei tekiks vigastusi normaalsetel veotingimustel;
- h) Plastkotis ÜRO nr 3291 jäätmeid ei tohi kinnises mahtkonteineris selliselt kokku pressida, et kotid võivad kaotada oma lekkekindluse;
- i) Kinnist mahtkonteinerit tuleb pärast iga reisi kontrollida võimaliku lekke või väljavoolamise suhtes. Kui mis tahes ÜRO nr 3291 jäätmeid on lekkinud või voolanud kinnisesse mahtkonteinerisse, ei tohi seda uuesti kasutada enne, kui see on põhjalikult puhastatud ja vajadusel sobiva vahendiga desinfitseeritud või desaktiveeritud. ÜRO nr 3291 veostega ei tohi koos vedada mingeid teisi veoseid peale meditsiini- või veterinaariajäätmete. Kõiki muid jäätmeid, mida veeti samas kinnises mahtkonteineris, tuleb kontrollida võimaliku saastumise suhtes.

### **7.3.2.7** *Klassi 7 materjal*

Pakendamata radioaktiivse materjali veo kohta vt 4.1.9.2.4.

### **7.3.2.8** *Klassi 8 veosed*

Neid veoseid tuleb vedada veekindlates mahtkonteinerites.

### **7.3.2.9** *9. klassi veosed*

- 7.3.2.9.1** ÜRO nr 3509 puhul tohib kasutada ainult kinniseid mahtkonteinereid (kood BK 2). Mahtkonteinerid peavad olema tehtud lekkekindlaks või peab neile olema paigaldatud lekke- ja läbitorkekindel vooder või kott ning neil peavad olema olema meetmed veo jooksul

väljapääseva vedeliku kinnihoidmiseks, nt absorbeeriv materjal. Äravisatud, tühje ja puhastamata pakendeid koos 5.1 klassi jääkidega tohib vedada mahtkonteinerites, mis on ehitatud või kohandatud selliseks, et veos ei saa olla kontaktis puidu või mis tahes muu kergestisüttiva materjaliga.

### **7.3.2.10 *Elastsete mahtkonteinerite kasutamine***

7.3.2.10.1 Enne elastse mahtkonteineri täitmist tuleb seda visuaalselt kontrollida, et tagada selle ehituslik kasutuskõlblikkus, et selle tekstiilkanderihmad, kandekonstruktsiooni rihmad, põhiosa kangas, metall- ja tekstiilosadega lukustusseadmed on ilma väljaulatuvate osade või kahjustusteta ning et sisevooder pole rebenenud ega muul moel kahjustatud.

7.3.2.10.2 Elastsete mahtkonteinerite lubatud kasutusaeg ohtlike veoste vedamiseks on kaks aastat elastse mahtkonteineri valmimiskuupäevast.

7.3.2.10.3 Kui elastses mahtkonteineris võib tekkida ohtlik gaasi kogunemine, siis peab sellesse olema paigaldatud ventilatsiooniseade. Ava peab olema kavandatud nii, et tavaliste veotingimuste korral on välistatud võõraste ainete või vee sissetungimine.

7.3.2.10.4 Elastseid mahtkonteinereid peab täitma nii, et laadituna ei oleks laiuse ja pikkuse suhe suurem kui 1,1. Elastsete mahtkonteinerite kogumass ei tohi olla suurem kui 14 tonni.

### **7.3.3 *Puistlasti vedu puudutavad sätted, kui kohaldatakse alajao 7.3.1.1 punkti b sätteid***

**7.3.3.1** Lisaks alajao 7.3.1 üldsätetele kohalduvad selle alajao sätted, kui need on välja toodud peatüki 3.2 tabeli A veeru (17) kirjete all. Selles alajaos kasutatavad kaetud või kinnised sõidukid või kaetud või kinnised konteinerid ei pea vastama peatüki 6.11 nõuetele. Peatüki 3.2 tabeli A veerus (17) toodud koodidel VC 1, VC 2 ja VC 3 on järgmised tähendused:

VC 1: puistlastina vedu kaetud sõidukites, kaetud konteinerites või kaetud mahtkonteinerites on lubatud;

VC 2: puistlastina vedu kinnistes sõidukites, kinnistes konteinerites või kinnistes mahtkonteinerites on lubatud.

VC 3: puistlastina vedu on lubatud erivarustusega sõidukites või konteinerites vastavalt päritoluriigi pädeva asutuse kehtestatud standarditele. Kui päritoluriik ei ole ADR-i lepinguosaline riik, peavad kehtestatud tingimused olema kinnitatud selle ADR-i lepinguosalise riigi pädeva asutuse poolt, kuhu saadeti teekonnal esmalt jõuab.

**7.3.3.2** Kui kasutatakse puistlastina vedamise koodi VC, siis kohalduvad järgnevad peatüki 3.2 tabeli A veerus (17) toodud erisätted:

#### **7.3.3.2.1 *4.1 klassi veosed***

AP 1 Sõidukitel ja konteineritel peab olema metallist kere ning katte olemasolul ei tohi see olla tehtud kergestisüttivast materjalist.

AP 2 Suletud sõidukitel ja suletud konteineritel peab olema piisav ventilatsioon.

#### **7.3.3.2.2 *4.2 klassi veosed***

AP 1 Sõidukitel ja konteineritel peab olema metallist kere ning katte olemasolul ei tohi see olla tehtud kergestisüttivast materjalist.

#### **7.3.3.2.3 *4.3 klassi veosed***

AP 2 Sõidukitel ja konteineritel peab olema piisav ventilatsioon.

AP 3 Kaetud sõidukeid või kaetud konteinereid tohib kasutada ainult siis, kui aine on tükkidena (mitte pulbri, graanulite, tolmu või tuhana).

AP 4 Kinnised sõidukid ja konteinerid peavad olema varustatud hermeetiliselt suletavate avadega, mida kasutatakse täitmiseks ja tühjendamiseks, et vältida gaasi väljapääsemist ja niiskuse sissetungimist.

AP 5 Kinniste sõidukite või konteinerite lastiüksed tuleb märgistada järgmiste vähemalt 25 mm suuruste tähtedega:

„HOIATUS  
VENTILATSIOON PUUDUB  
AVADA ETTEVAATLIKULT”  
(WARNING  
NO VENTILATION  
OPEN WITH CAUTION)

See tekst peab olema kaubasaatja poolt sobivaks peetavas keeles.

#### 7.3.3.2.4 5.1 klassi veosed

AP 6 Kui sõiduk või konteiner on tehtud puidust või mõnest muust kergestisüttivast materjalist, siis tuleb see katta läbitungimatu mittepõleva pinnakattega või naatriumsilikaadist või sellega sarnasest tootest kattega. Kate peab olema samuti läbitungimatu ja mittesüttiv.

AP 7 Puistlastina vedu on lubatud ainult täislastina.

#### 7.3.3.2.5 6.1 klassi veosed

AP 7 Puistlastina vedu on lubatud ainult täislastina.

#### 7.3.3.2.6 8. klassi veosed

AP 7 Puistlastina vedu on lubatud ainult täislastina.

AP 8 Sõidukite või konteinerite veoseruumide konstruktsioon peab arvestama igasuguseid jääkvoolusid ning akude põhjustatud lööke.

Sõidukite või konteinerite veoseruumid peavad olema valmistatud akudes sisalduvatele sööbivatele ainetele vastupidavast terasest. Vähem vastupidavat terast võib kasutada juhul, kui sellest tehtud seinad on piisavalt paksud või seintel on sööbivatele ainetele vastupidav plastist vooder/kate.

**MÄRKUS:** Teras, mille maksimaalne progresseeruva redutseerimise määr on sööbivate ainete mõjul 0,1 mm aastas, võib pidada neile ainetele vastupidavaks.

Sõidukite või konteinerite veoseruumidesse ei tohi laadida veoseid üle nende seinte kõrguse.

Lubatud on ka vedu väikestes plastist konteinerites, mis peavad täielikult lastituna purunemata vastu pidama 0,8 m kõrguselt –18 °C juures kõvale pinnale kukkumisele.

#### 7.3.3.2.7 9. klassi veosed

AP 2 Suletud sõidukitel ja suletud konteineritel peab olema piisav ventilatsioon.

AP 9 Vedu puistveosena on lubatud tahkiste (ainete või segude, nt preparaadid või jäätmed) puhul, mis ei sisalda keskmiselt üle 1000 mg/kg ainet, millele on määratud ÜRO number. Laadimise ühelgi hetkel ei tohi selle aine või nende ainete sisaldus olla suurem kui 10 000 mg/kg.

AP 10 Sõidukid ja konteinerid peavad olema tehtud lekkekindlaks või peab neile olema paigaldatud lekke- ja läbitorkekindel vooder või kott ning neil peavad olema meetmed veo jooksul väljapääseva vedeliku kinnihoidmiseks, nt absorbeeriv materjal. Ära visatud, tühje ja puhastamata pakendeid koos 5.1 klassi jääkidega tohib vedada sõidukites ja konteinerites, mis on ehitatud või kohandatud selliseks, et veos ei saa olla kontaktis puidu või mis tahes muu kergestisüttiva materjaliga.

## PEATÜKK 7.4

### PAAKIDES VEDU PUUDUTAVAD SÄTTED

- 7.4.1 Ohtlikke veoseid tohib vedada paakides ainult juhul, kui vastav kood on näidatud peatüki 3.2 tabeli A veerus (10) või (12) või kui selleks on antud alajao 6.7.1.3 tingimustele vastav pädeva asutuse luba. Vedu peab toimuma kooskõlas peatüki 4.2, 4.3, 4.4 või 4.5 sätetega. Sõidukid, olenemata sellest, kas need on liigendamata sõidukid, vedukid, haagised või poolhaagised, peavad vastama kasutatavaid sõidukeid käsitletavatele peatükkide 9.1, 9.2 ja 9.7 asjaomastele nõuetele, nagu näidatud peatüki 3.2 tabeli A veerus (14).
- 7.4.2 Alajaos 9.1.1.2 koodidega EX/III, FL või AT tähistatud sõidukeid tuleb kasutada järgmiselt:
- juhul, kui on määratud EX/III, võib kasutada ainult EX/III sõidukit;
  - juhul, kui on määratud FL, võib kasutada ainult FL sõidukit;
  - juhul, kui on määratud AT, võib kasutada AT ja FL sõidukeid.

## PEATÜKK 7.5

### PEALE- JA MAHALAADIMIST NING KÄITLEMIST PUUDUTAVAD SÄTTED

#### 7.5.1 Peale- ja mahalaadimist ning käitlemist puudutavad üldsätted

7.5.1.1 Nii sõiduk ja selle juht kui ka konteiner(id), mahtkonteiner(id), MEGC(-d), paakkonteiner(id) või teisaldatav(ad) paak/paagid peavad pärast saabumist peale- või mahalaadimise kohtadesse vastama kehtestatud eeskirjadele (eriti neile, mis puudutavad ohutust, puhtust ning peale- ja mahalaadimisel kasutatavate sõiduki seadmete rahuldavat töötamist).

7.5.1.2 Kui ADR-is ei ole sätestatud teisiti, ei tohi laadimist läbi viia, kui:

- dokumentide kontroll või
- sõiduki või olemasoleva(te) konteineri(te), mahtkonteineri(te), MEGC-e(-de), paakkonteineri(te) või teisaldatava(te) paagi/paakide ning nende peale- ja mahalaadimise seadmete visuaalne ülevaatus

näitab, et sõiduk, juht, konteiner, mahtkonteiner, MEGC, paakkonteiner, teisaldatav paak või nende seadmed ei vasta kehtestatud eeskirjadele. Sõiduk või konteiner tuleb enne laadimist seest ja väljast üle vaadata, et veenduda selle või laaditavate saadetiste terviklikkust mõjutada võivate vigastuste puudumises.

7.5.1.3 Kui ADR-is ei ole sätestatud teisiti, ei tohi mahalaadimist läbi viia, kui eelnimetatud kontrollimiste käigus ilmneb puudusi, mis võivad mõjutada mahalaadimise ohutust.

7.5.1.4 Vastavalt jao 7.3.3 või alajao 7.5.11 erisätetele ja kooskõlas peatüki 3.2 tabeli A veergudega (17) ja (18) võib teatud ohtlike veoseid lähetada ainult täiskoormana (vt definitsiooni jaos 1.2.1). Sel juhul võivad pädevad asutused nõuda selliseks veoks kasutatava sõiduki või suurkonteineri laadimist ainult ühes punktis või mahalaadimist ainult ühes punktis.

7.5.1.5 Kui nõutav on suunanoolte kasutamine, tuleb saadetised ja veopakendid paigutada vastavalt sellistele märkidele.

**MÄRKUS:** vedelad ohtlikud veosed tuleb võimaluse korral alati laadida kuivade ohtlike veoste alla.

7.5.1.6 Kõik pakendid tuleb peale ja maha laadida vastavalt käsitlemise meetodile, mille jaoks nad on konstrueeritud ja vajadusel katsetatud.

#### 7.5.2 Kooslaadimise keeld

7.5.2.1 Erinevaid ohumärgiseid kandvaid saadetisi ei tohi samasse sõidukisse või konteinerisse koos laadida, välja arvatud juhul, kui kooslaadimine on järgmise, nendel ohumärgistel põhineva tabeli kohaselt lubatud.

**MÄRKUS 1:** alajao 5.4.1.4.2 kohaselt tuleb koostada eraldi veosekirjad saadetistele, mida ei saa samasse sõidukisse või konteinerisse koos laadida.

**MÄRKUS 2:** Alajao 7.5.2.2 kohane kooslaadimine on lubatud saadetiste puhul, mis sisaldavad ainult klassi I aineid või esemeid ning mis kannavad mudeli Nos. nr 1, 1.4, 1.5 või 1.6 kohast ohumärgist olenemata muudest nendele saadetistele vajalikest ohumärgistest. Alajao 7.5.2.1 tabel kohaldub ainult siis, kui säärseid saadetisi laaditakse koos saadetistega, milles on teiste klasside ained või esemed.

Ohumärgise nr	1	1.4	1.5	1.6	2.1, 2.2, 2.3	3	4.1	4.1 + 1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.2 + 1	6.1	6.2	7 A, B, C	8	9, 9A				
1	Vt alajagu 7.5.2.2										d							b				
1.4					a	a	a					a	a	a	a		a	a	a	a	a	
1.5																						b
1.6																						b
2.1, 2.2, 2.3		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
3		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
4.1		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
4.1 + 1								X														
4.2		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
4.3		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
5.1	d	a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
5.2		a			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
5.2 + 1												X	X									
6.1		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
6.2		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
7A, B, C		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
8		a			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				
9, 9A	b	a b c	b	b	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				

X Kooslaadimine on lubatud.

a Kooslaadimine on lubatud 1.4S ainete ja esemetega.

b Kooslaadimine on lubatud klassi 1 veoste ja klassi 9 päästeseadmete (ÜRO nr 2990, 3072 ja 3268) vahel.

c Kooslaadimine on lubatud jao 1.4 sobivusgrupi G pürotehniliste ohutusseadiste (ÜRO nr 0503) vahel ning 9. klassi elektriliselt käitatavate ohutusseadiste puhul (ÜRO nr 3268).

d Kooslaadimine on lubatud brisantlõhkeainete (välja arvatud ÜRO nr 0083, brisantlõhkeaine, tüüp C) ja ammooniumnitraadi (ÜRO nr 1942 ja 2067), ammooniumnitraadi emulsiooni või suspensiooni või geeli (ÜRO nr 3375) ning leelismetallide nitraatide ja leelismuldmetallide nitraatide vahel tingimusel, et tahvelmärgistega varustamise, eraldamise, lastimise ja maksimaalse lubatava veose mõistes käsitletakse neid klassi 1 lõhkeainetena. Leelismetallide nitraadid hõlmavad tseesiumnitraati (ÜRO nr 1451), liitiumnitraati (ÜRO nr 2722), kaaliumnitraati (ÜRO nr 1486), rubiidiumnitraati (ÜRO nr 1477) ja naatriumnitraati (ÜRO nr 1498). Leelismuldmetallide nitraadid hõlmavad baariumnitraati (ÜRO nr 1446), berülliumnitraati (ÜRO nr 2464), kaltsiumnitraati (ÜRO nr 1454), megneesiumnitraati (ÜRO nr 1474) ja strontsiumnitraati (ÜRO nr 1507).



## 7.5.2.2

Saadetisi, mis sisaldavad klassi 1 aineid või esemeid, mis kannavad mudeli nr 1, 1.4, 1.5 või 1.6 kohast ohumärgist ja mis on määratud erinevatesse sobivusgruppidesse, ei tohi koos laadida samasse sõidukisse või konteinerisse, välja arvatud juhul, kui kooslaadimine on vastavate sobivusgruppide tabeli kohaselt lubatud.

Sobivusgrupp	A	B	C	D	E	F	G	H	J	L	N	S
A	X											
B		X		a								X
C			X	X	X		X				b c	X
D		a	X	X	X		X				b c	X
E			X	X	X		X				b c	X
F						X						X
G			X	X	X		X					X
H								X				X
J									X			X
L										d		
N			b c	b c	b c						b	X
S		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X

X Kooslaadimine on lubatud.

- a Sobivusgruppi B kuuluvaid esemeid ja sobivusgruppi D kuuluvaid aineid ja esemeid sisaldavaid saadetisi võib koos laadida ühte sõidukisse või ühte konteinerisse tingimusel, et nad on tõhusalt eraldatud, nii et puudub sobivusgruppi B esemete detonatsiooni edasikandumise oht sobivusgruppi D ainetele või esemetele. Eraldamiseks võib kasutada eraldi sektioone või asetada ühe kahest lõhkeainest spetsiaalsesse kaitstesüsteemi. Mõlema eraldamise meetodi peab heaks kiitma pädev asutus.
- b Jao 1.6 sobivusgruppi N erinevat tüüpi esemeid võib vedada koos kui sobivusgruppi N jaotuse 1.6 esemeid, kui on katseliselt või analoogia alusel tõestatud, et kaasneva detonatsiooni lisaohu esemete vahel puudub. Muudel juhtudel tuleb neid esemeid käsitleda kui ohuklassi 1.1 kuuluvaid.
- c Kui sobivusgruppi N esemeid veetakse koos sobivusgruppide C, D või E ainetega või esemetega, tuleb sobivusgruppi N esemeid käsitleda sobivusgruppi D omadustega esemetena.
- d Sobivusgruppi L aineid ja esemeid sisaldavaid saadetisi võib laadida ühele sõidukile või ühte konteinerisse koos selle sobivusgruppi sama tüüpi aineid ja esemeid sisaldavate saadetistega.

7.5.2.3 Ühele sõidukile kooslaadimise keeldude rakendamise eesmärgil ei võeta arvesse täiskülgedega kinnistes konteineris sisalduvaid aineid. Sellegipoolest kehtivad samasse konteinerisse laaditud ohtlike veoste ja samasse sõidukisse laaditud muude ohtlike veoste kohta alajaos 7.5.2.1 toodud kooslaadimise keelud, mis puudutavad mudelitele 1, 1.4, 1.5 või 1.6 vastavaid ohumärgiseid kandvate saadetiste kooslaadimist koos teiste saadetistega, ning alajao 7.5.2.2 keelud, mis puudutavad erinevatesse sobivusgruppidesse kuuluvate lõhkeainete kooslaadimist, vaatamata sellele, kas viimatinimetatud veosed on pakitud ühte või enamasse muusse konteinerisse.

7.5.2.4 Keelatud on piiratud kogustes pakitud ohtlike veoste laadimine koos mis tahes tüüpi lõhkeainete ja neid sisaldavate esemetega, välja arvatud jao 1.4 ning ÜRO nr 0161 ja 0499 ainete ja esemetega.

**7.5.3** (*Reserveeritud*)

#### **7.5.4 Ettevaatusabinõud seoses toiduainete, teiste tarbeveoste ja loomasöödaga**

Juhul, kui peatüki 3.2 tabeli A veerus (18) on aine või eseme kohta toodud erisäte CV28, tuleb kasutada järgmisi toiduaineid, muid tarbeveoseid ja loomasööta puudutavaid ettevaatusabinõusid.

Saadetisi, nagu ka puhastamata tühje pakendeid, kaasa arvatud suurpakendeid ja IBC-sid, mis kannavad mudelite nr 6.1, 6.2 või 9 kohaseid ohumärgiseid ja sisaldavad ÜRO nr 2212, 2315, 2590, 3151, 3152 või 3245 veoseid, ei tohi vinnastada teadaolevalt toiduaineid, muid tarbeesemeid või loomasööta sisaldavatele saadetistele või laadida nende vahetusse lähedusse sõidukites ja konteinerites ning laadimise, mahalaadimise või ümberlaadimise kohtades.

Juhul, kui need nimetatud ohumärgiseid kandvad saadetised laaditakse teadaolevalt toiduaineid, muid tarbeesemeid või loomasööta sisaldavatele saadetiste vahetusse lähedusse, tuleb neid hoida eraldatuna järgmiste vahenditega:

- a) täielikult eraldavate vaheseintega, mis peavad olema sama kõrged, kui nimetatud ohumärgiseid kandvad saadetised, või;
- b) saadetistega, mis ei kanna mudelite nr 6.1, 6.2 või 9 kohaseid ohumärgiseid või saadetistega, mis kannavad mudeli nr 9 kohaseid ohumärgiseid, kuid ei sisalda ÜRO nr 2212, 2315, 2590, 3151, 3152 või 3245 veoseid
- c) vähemalt 0,8 m laiuse tühja ruumiga;

välja arvatud juhul, kui nimetatud ohumärgiseid kandvad saadetised on varustatud täiendava pakendiga või on täielikult kaetud (nt kergkatte, kartongist katte või muude vahenditega).

#### **7.5.5 Veetavate koguste piirangud**

7.5.5.1 Juhul, kui alltoodud sätted või jao 7.5.11 lisasätted nõuavad teatud veetavate ainete koguselisi piiranguid kooskõlas peatüki 3.2 tabeli A veerus (7) toodud informatsiooniga, ei mõjuta nende sätete poolt kehtestatud massipiiranguid veoüksuse kohta fakt, et ohtlikud veosed on pakitud ühte või enamasse konteinerisse.

## 7.5.5.2 Lõhkeainete ja neid sisaldavate esemetega seotud piirangud

### 7.5.5.2.1 Veetavad ained ja kogused

Lõhkeaine kogu puhasmass kilogrammides (või kõikides esemetes kokku sisalduva lõhkeaine kogu puhasmass plahvatavate esemete korral), mida võib vedada ühel veoüksusel, on piiratud selliselt, nagu näidatud alljärgnevas tabelis (vt ka alajagu 7.5.2.2, mis puudutab keeldusid kooslaadimise korral):

#### Klassi 1 lõhkeaine maksimaalne lubatav puhasmass kilogrammides veoüksuse kohta

Veoüksus	Jagu	1.1		1.2	1.3	1.4		1.5 ja 1.6	Tühjad puhastamata pakendid
	Sobivusgrupp	1.1A	Muud kui 1.1A			Muud kui 1.4S	1.4S		
EX/II <sup>a</sup>		6,25	1000	3000	5000	15 000	Piiramata	5000	Piiramata
EX/III <sup>a</sup>		18,75	16 000	16 000	16 000	16 000	Piiramata	16 000	Piiramata

<sup>a</sup> EX/II ja EX/III sõidukite kirjelduse kohta vt 9. osa.

7.5.5.2.2 Juhul, kui klassi 1 erinevate jagude ained ja esemed on laaditud ühele veoüksusele kooskõlas alajao 7.5.2.2 kooslaadimise keeldudega, tuleb veost tervikuna käsitleda kui kõige ohtlikumasse jaosse kuuluvat (järjestuses 1.1, 1.5, 1.2, 1.3, 1.6, 1.4). Kuid sobivusgrupi S lõhkeainete puhasmassi ei arvestata veetavate koguste piirmäärade arvestamisel.

Juhul, kui 1.5D alla klassifitseeritud aineid veetakse ühel veoüksusel koos jao 1.2 ainete või esemetega, tuleb kogu veose vedu käsitleda nii, nagu see kuuluks jaosse 1.1.

### 7.5.5.2.3 Lõhkeainete vedamine MEMU-del

Lõhkeainete vedu MEMU-del on lubatud ainult järgmistel tingimustel:

- pädev asutus peab andma oma territooriumil toimuval veole loa;
- veetavate pakitud lõhkeainete tüüp ja kogus peab piirduma sellega, mida on vaja MEMU-l toodetava materjalikoguse saamiseks, ning ei tohi mingil juhul ületada:
  - 200 kg sobivusgrupi D lõhkeainete puhul ja
  - 400 ühikut detonaatoreid või detonaatorite kogumeid või mõlema segu,kui pädev asutus ei ole lubanud teisiti;
- pakitud lõhkeaineid võib vedada ainult sektsioonides, mis vastavad jao 6.12.5 nõuetele;
- pakitud lõhkeainetega ühes ja samas sektsioonis ei tohi vedada muid ohtlike veoseid;
- pakitud lõhkeaineid võib MEMU-le laadida alles siis, kui muude ohtlike veoste laadimine on lõpetatud, ning vahetult enne vedu;
- Juhul, kui on lubatud lõhkeainete ja klassi 5.1 ainete (ÜRO nr 1942 ja ÜRO nr 3375) segakoormad, käsitletakse seda kogumit eraldatuse, teisaldamise ja suurima lubatava koguse eesmärgil klassi 1 lõhkeainena.

## **Orgaaniliste peroksiidide, isereageerivate ainete ja polümeriseeruvate ainetega seotud piirangud**

7.5.5.3 Klassi 5.2 orgaaniliste peroksiidide ja klassi 4.1 kuuluvate B-, C-, D-, E- või F-tüüpi isereageerivate ainete ja klassi 4.1 kuuluvate polümeriseeruvate ainete suurimad kogused veoüksuse kohta ei tohi ületada 20 000 kg.

7.5.6 (Reserveeritud)

### **7.5.7 Teisaldamine ja paigutamine**

7.5.7.1 Vajaduse korral varustatakse sõiduk või konteiner seadmetega, mis hõlbustavad ohtlike veoste kinnitamist ja teisaldamist. Ohtlike aineid sisaldavad saadetised ja pakendamata ohtlikud esemed tuleb kinnitada sobivate vahendite (nt kinnitusrihmad, toestavad liistud ja reguleeritavad toendid) abil, mis suudavad veoseid sõidukis või konteineris selliselt kinni hoida, et veo ajal ei muutu saadetiste suund ning neile ei teki vigastusi. Kui ohtlike veoseid veetakse koos muude veostega (nt rasketehnika või korvpakendid), peavad kõik veosed olema sõidukites või konteinerites kindlalt kinnitatud või pakendatud, et vältida ohtlike veoste keskkonda pääsemist. Saadetiste liikumise takistamiseks võib samuti täita nende vahel olevad tühimikud pakkimispuiduga või saadetised blokeerida ja toestada. Kui kasutatakse hoidevahendeid (nt linte või rihmu), ei tohi neid üle pingutada, et nad ei vigastaks ega deformeeriks saadetist<sup>1</sup>. Käesoleva lõike nõuded loetakse täidetuks, kui kaup on kinnitatud kooskõlas standardiga EN 12195-1:2010.

7.5.7.2 Saadetisi tohib virnastada ainult juhul, kui nad on selleks ehitatud. Kui koos tuleb laadida erineva prototüübiga virnastatavaid saadetisi, tuleb kaaluda nende sobivust koos virnastamiseks. Vajaduse korral tuleb kasutada toestavaid vahendeid, et vältida alumiste virnastatud saadetiste vigastamist kõrgemal asuvate saadetistega.

7.5.7.3 Peale- ja mahalaadimise ajal tuleb ohtlike veoseid sisaldavaid saadetisi kaitsta vigastuste eest.

**MÄRKUS:** erilist tähelepanu tuleb pöörata saadetiste teisaldamisele veoks ettevalmistamise ajal, veoks kasutatava sõiduki või konteineri tüübile ning peale- või mahalaadimise meetodile, et saadetiste lohistamine või ebaõige teisaldamine ei tekitaks juhuslikke vigastusi.

7.5.7.4 Alajao 7.5.7.1 sätted kehtivad ka konteinerite, paakkonteinerite, teisaldatavate paakide ja MEGC-de laadimise, lastimise ja eemaldamise kohta sõidukitele ja sõidukitelt.

7.5.7.5 Juht või mis tahes meeskonnaliige ei tohi avada ohtlike veoseid sisaldavat saadetist.

#### **7.5.7.6 Elastsete mahtkonteinerite laadimine**

7.5.7.6.1 Elastsed mahtkonteinerid tuleb laadida sõidukitesse või konteineritesse, mille jäigad küljed ning otsaseinad ulatuvad vähemalt kahe kolmandikuni elastse mahtkonteineri kõrgusest. Veoks kasutatavad sõidukid peavad olema varustatud sõiduki stabiliseerimise funktsiooniga, millel on ECE eeskirja nr 13 kohane heakskiit<sup>2</sup>.

**MÄRKUS:** Elastsete mahtkonteinerite laadimisel sõidukisse või konteinerisse tuleb erilist tähelepanu pöörata alajaos 7.5.7.1 toodud ohtlike veoste teisaldamise ja paigutamise

<sup>1</sup> Suuniseid ohtlike veoste teisaldamise kohta võib leida Euroopa Komisjoni avaldatud dokumendist „European Best Practice Guidelines on Cargo Securing for Road Transport” („Euroopa parimad tavad koorma kinnitamisel maanteeveoks”). Suuniseid saab ka pädevatelt asutustelt ja valdkonna asutustelt.

<sup>2</sup> Euroopa Majanduskomisjoni eeskiri nr 13 (Ühtsed sätted, milles käsitletakse M-, N- ja O-kategooria sõidukite tüübikinnitust seoses pidurdamisega).

*juhtnõõridele ning IMO/ILO/UN-ECE Koodeksile kaubaveoüksuste pakkimiseks (CTU koodeks).*

- 7.5.7.6.2 Elastset mahtkonteinerid tuleb kinnitada sobivate vahendite abil, mis suudavad neid sõidukis või konteineris selliselt kinni hoida, et veo ajal ei muutu elastsete mahtkonteinerite asend ja need ei saa kahjustada. Elastsete mahtkonteinerite liikumise takistamiseks võib samuti täita nende vahel olevad tühimikud pakkimispuuduga või saadetised blokeerida ja toestada. Kui kasutatakse hoidevahendeid (nt linte või rihmu), ei tohi neid üle pingutada, et need ei vigastaks ega deformeeriks elastset mahtkonteinerit.
- 7.5.7.6.3 Elastseid mahtkonteinereid ei tohi virnastada.

## **7.5.8 Puhastamine pärast mahalaadimist**

7.5.8.1 Juhul, kui pakendatud ohtlike veostega laaditud sõiduki või konteineri tühjakslaadimisel leitakse, et osa sisu on välja pääsenud, peab sõiduki või konteineri puhastama niipea kui võimalik ja igal juhul enne uuesti laadimist.

Kui puhastamine kohapeal ei ole võimalik, tuleb sõiduk või konteiner viia piisavat ohutust tagades lähimasse sobivasse kohta, kus seda saab puhastada.

Piisav ohutus veo ajal loetakse saavutatuks, kui on rakendatud sobivaid meetmeid väljapääsenud ohtlike ainete kontrollimatu vallandumise vältimiseks.

7.5.8.2 Sõidukid või konteinerid, mis on olnud laaditud puistainetest ohtlike veostega, tuleb korralikult puhastada enne nende uuesti laadimist, välja arvatud juhul, kui uus veos koosneb samast ohtlikust ainest nagu eelminegi veos.

## **7.5.9 Suitsetamise keeld**

Suitsetamine on keelatud teisaldamisoperatsioonide ajal sõidukite või konteinerite läheduses ning sõidukite või konteinerite sees. See suitsetamise keeld kehtib samuti elektrooniliste sigarettide ja sarnaste seadmete kohta.

## **7.5.10 Ettevaatusabinõud elektrostaatiliste laengute vastu**

Tuleohtlike gaaside või vedelike puhul, mille leekpunkt on 60 °C juures või madalam, või ÜRO nr 1361, süsinik või tahm, II pakkimisgrupp, tuleb luua hea elektriline kontakt sõiduki, teisaldatava paagi või paakkonteineri šassii ja maa vahel enne paakide täitmist või tühjendamist. Lisaks tuleb piirata täitmise kiirust.

## **7.5.11 Teatud klasside või kindlate veoste suhtes kohaldatavad lisaätted**

Lisaks jagude 7.5.1 kuni 7.5.10 sätetele kehtivad järgmised erisätted, kui nad on näidatud peatüki 3.2 tabeli 10 veeru (18) kirjes.

CV1 (1) Keelatud on järgmised tegevused:

- a) veoste peale- või mahalaadimine asulasiseses avalikus kohas ilma pädeva asutuse eriloata;
- b) veoste peale- või mahalaadimine asulavälises avalikus kohas, sellest pädevat asutust eelnevalt teavitamata, välja arvatud juhul, kui need operatsioonid on ohutuse mõttes kiirelt vajalikud.

(2) Juhul, kui mingil põhjusel tuleb teisaldamisoperatsioonid läbi viia avalikus kohas, siis tuleb erinevat liiki ained ja esemed eraldada ohumärgiste alusel.

CV2 (1) Enne laadimist tuleb sõiduki või konteineri laadimispind hoolikalt puhastada.

(2) Keelatud on tule või lahtise leegi kasutamine ohtlike veoseid vedavates sõidukites ja konteinerites, nende läheduses ning nende veoste laadimise- ja mahalaadimise ajal.

- CV3 Vt alajagu 7.5.5.2.
- CV4 Sobivusgrupi L aineid ja esemeid võib vedada ainult täislastina.
- CV5 kuni  
CV8 (*Reserveeritud*)
- CV9 Saadetisi ei tohi loopida või põhjustada neile lööke.
- Anumad tuleb sõidukisse või konteinerisse lastida selliselt, et nad ei saaks ümber paiskuda ega ümber kukkuda.
- CV10 Jaos 1.2.1 defineeritud balloonid tuleb asetada paralleelselt või risti sõiduki või konteineri pikiteljega; sellele vaatamata tuleb eesmise ristseina lähedal asuvad balloonid asetada nimetatud teljega risti.
- Suure läbimõõduga (umbes 30 cm ja rohkem) lühikesed balloonid võib paigutada pikisuunaliselt, suunates nende ventiili kaitsvad seadmed sõiduki või konteineri keskosa poole.
- Balloone, mis on piisavalt stabiilsed või mida veetakse nende ümberkukkumist vältivates sobivates vahendites, võib asetada püstiasendisse.
- Balloonid, mis on asetatud küljeli, tuleb kindlalt ja korralikult kiiludega toetada, kinni siduda või kinnitada, et nad ei saaks liikuda.
- CV11 Anumad tuleb alati asetada asendisse, mille jaoks nad on konstrueeritud ja kaitstud mis tahes võimaluse vastu saada vigastatud teiste saadetiste poolt.
- CV12 Kui esemetega laaditud kaubaalused on virnastatud, peab iga kaubaalus olema tasapinnaliselt paigutatud alumise aluse peale, paigutades vajadusel piisava tugevusega materjali nende vahele.
- CV13 Kui mis tahes ainet on lekkinud ja sattunud sõidukisse või konteinerisse, ei tohi seda sõidukit või konteinerit uuesti kasutada, kuni see on põhjalikult puhastatud ja vajadusel desinfitseeritud või desaktiveeritud. Kõiki muid veoseid või esemeid, mida veeti selles sõidukis või konteineris, tuleb kontrollida võimaliku saastumise suhtes.
- CV14 Veoseid tuleb veo ajal kaitsta otsese päikesevalguse ja kuumuse eest.
- Saadetisi tuleb hoida ainult jahedates, hästi ventileeritavates kohtades, eemal soojusallikatest.
- CV15 Vt alajagu 7.5.5.3.
- CV16 kuni  
CV19 (*Reserveeritud*)
- CV20 Peatüki 5.3 sätted ja Peatüki 7.2 erisätted V1 ja V8(5) ning (6) ei kehti tingimusel, et aine on pakitud kooskõlas alajao 4.1.4.1 pakkimiseeskirja P520 pakkimismeetoditega OP1 või OP2, nagu nõutud, ning ainete summaarne kogus, mille kohta see kitsendus kehtib, on piiratud 10 kilogrammiga veoüksuse kohta.

CV21 Veoüksust tuleb enne laadimist põhjalikult kontrollida.

Enne vedu tuleb vedajat informeerida:

- jahutussüsteemi töötamisest, kaasa arvatud teekonnal kasutatavate võimalike jahutusaine tarnijate nimekirjast;
- temperatuuri kontrolli alt väljumise korral järgitavatest protseduuridest.

Peatüki 7.2 erisätte V8(3) meetodite R2 või R4 kohase temperatuurikontrolli puhul peab kaasas olema piisavas koguses mittepõlevat jahutusainet (nt vedelat lämmastikku või kuiva jääd), kaasa arvatud varu võimalike viivituste puhuks, välja arvatud juhul, kui varude täiendamise vahendid on kindlustatud.

Saadetised peavad olema lastitud selliselt, et nad oleks kergelt juurdepääsetavad.

Kindlaksmääratud piirtemperatuuri tuleb säilitada terve veooperatsiooni jooksul, kaasa arvatud peale- ja mahalaadimine ning igasugused vahepeatused.

CV22 Saadetised tuleb laadida selliselt, et vaba õhu ringvool laadimiskohas kindlustab veose ühtlase temperatuuri. Kui ühes sõidukis või suurkonteineris on üle 5000 kg tuleohtlikke tahkeid aineid, polümeeriseeruvaid aineid ja/või orgaanilisi peroksiide, tuleb veos jaotada mitte üle 5000 kg virnadesse, mille vahel on vähemalt 0,05 m vaba õhuruumi.

CV23 Saadetisi teisaldades tuleb kasutada spetsiaalseid meetmeid, et vältida nende kokkupuudet veega.

CV24 Enne laadimist tuleb sõidukid ja konteinerid hoolikalt puhastada ja eelkõige eemaldada kõik põlevad jäätmed (õled, heinad, paber jne).

Kergelt süttivate materjalide kasutamine saadetiste stoovimisel on keelatud.

CV25 (1) Saadetised peavad olema lastitud selliselt, et nad oleksid kergelt juurdepääsetavad.

(2) Juhul, kui saadetisi tuleb vedada mitte kõrgemal kui 15 °C ümbritseva keskkonna temperatuuril või jahutatult, tuleb temperatuuri säilitada mahalaadimise ning ladustamise ajal.

(3) Saadetisi tuleb ladustada ainult jahedates kohtades ja eemal soojusallikatest.

CV26 Sõiduki või konteineri puidust osad, mis on sattunud kontakti nende ainetega, tuleb eemaldada ja põletada.

CV27 (1) Saadetised peavad olema lastitud selliselt, et nad oleksid kergelt juurdepääsetavad.

(2) Juhul, kui saadetisi tuleb vedada jahutatult, tuleb kindlustada jahutusketi funktsioneerimine mahalaadimise ja ladustamise ajal.

(3) Saadetisi tuleb ladustada ainult jahedates kohtades ja eemal soojusallikatest.

CV28 Vt jagu 7.5.4.

CV29 kuni

CV32 (*Reserveeritud*)



CV33 **MÄRKUS 1:** „kriitiline grupp” tähendab elanikkonna gruppi, mis on piisavalt homogeenne antud kiirgusallikaga kokkupuute ning antud kiiritusraja suhtes ning mis iseloomustab isikuid, kes on saanud antud kiirgusallikast ning antud kiirguse kiiritusrajal kõrgeima efektiivdoosi.

**MÄRKUS 2:** „elanikkond” tähendab üldiselt kõiki elanikkonna liikmeid, välja arvatud neid, kes saavad kiiritada oma elukutse tõttu või meditsiinilistel põhjustel.

**MÄRKUS 3:** „töötaja” tähendab igatki, kes töötab kas täistööajaga, osalise tööajaga või ajutiselt tööandja kasuks ning kellel on õigused ja kohustused töökohal kiirguskaitse suhtes.

(1) *Eraldamine*

(1.1) Saadetised, veopakendid, konteinerid ja paagid, mis sisaldavad radioaktiivset materjali ja pakendamata radioaktiivset materjali, tuleb veo ajal eraldada:

- a) regulaarselt töötsoonides töötavatest töötajatest:
  - i) vastavalt alltoodud tabelile A või
  - ii) vahemaaga, mis on arvatud aastase doosi 5 mSv ja konservatiivse mudeli parameetrite põhjal;

**MÄRKUS:** kiirguskaitse eesmärgil individuaalse järelevalve all olevad töötajaid ei kuulu eraldamise alla.

- b) elanikkonna liikmetest piirkondades, millele elanikkonnal on regulaarne juurdepääs:
  - i) vastavalt alltoodud tabelile A või
  - ii) vahemaaga, mis on arvatud aastase doosi 1 mSv ja konservatiivse mudeli parameetrite põhjal;
- c) ilmutamata fotofilmist ja postikottidest:
  - i) vastavalt alltoodud tabelile A või
  - ii) vahemaaga, mille arvutamise aluseks on tingimus, et ilmutamata filmi kiirgusdoos radioaktiivse materjali veo tõttu ei ületaks 0,1 mSv filmisaadetise kohta

**MÄRKUS:** postikotte eeldatakse sisaldavat ilmutamata filmilinte ja fotoplaate ning seetõttu tuleb need samuti eemaldada radioaktiivsest materjalist.

- d) muudest ohtlikest veostest alajao 7.5.2 kohaselt.

**Tabel A: Minimaalsed kaugused kategooria II-KOLLANE või kategooria III-KOLLANE saadetiste ja isikute vahel**

Veoindeksite summa ei ületa	Kiirituse aeg aastas (tundi)			
	Piirkonnad, mille elanikkonnal on regulaarne juurdepääs		Regulaarselt hõivatud tööpiirkonnad	
	50	250	50	250
	Eraldusvahemaa meetrites ilma varjestusmaterjalita:			
2	1	3	0,5	1
4	1,5	4	0,5	1,5
8	2,5	6	1,0	2,5
12	3	7,5	1,0	3
20	4	9,5	1,5	4
30	5	12	2	5
40	5,5	13,5	2,5	5,5
50	6,5	15,5	3	6,5

**Tabel B: Minimaalsed kaugused kategooria II-KOLLANE või kategooria III-KOLLANE saadetiste ja sõna „FOTO” kandvate saadetiste või postikottide vahel**

Saadetiste koguarv ei ületa		Veoindeksite summa ei ületa	Veo või hoidmise aeg, tundides							
Kategooria			1	2	4	10	24	48	120	240
III-kollane	II-kollane		Minimaalne kaugus meetrites							
		0,2	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	2	3
		0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	2	3	5
	1	1	0,5	0,5	1	1	2	3	5	7
	2	2	0,5	1	1	1,5	3	4	7	9
	4	4	1	1	1,5	3	4	6	9	13
	8	8	1	1,5	2	4	6	8	13	18
1	10	10	1	2	3	4	7	9	14	20
2	20	20	1,5	3	4	6	9	13	20	30
3	30	30	2	3	5	7	11	16	25	35
4	40	40	3	4	5	8	13	18	30	40
5	50	50	3	4	6	9	14	20	32	45

(1.2) Kategooriate II-KOLLANE või III-KOLLANE saadetisi või veopakendeid ei tohi vedada sektsioonides, kus on reisijaid, välja arvatud nendes sektsioonides, mis on ette nähtud ainult pädeva asutuse poolt spetsiaalselt selliseid saadetisi või veopakendeid saatma määratud kullerite jaoks.

(1.3) Ühtegi inimest peale juhi ja muu personali ei tohi lubada sõidukitesse, mis veavad kategooriate II-KOLLANE või III-KOLLANE märgistega tähistatud saadetisi, veopakendeid või konteinerid.

(2) *Aktiivsuse piirmäärad*

Summaarne aktiivsus sõidukis LSA materjali või SCO vedamisel I tüüpi (tüüp IP-1), II tüüpi (tüüp IP-2), III tüüpi (tüüp IP-3) tööstussaadetistes või vabasaadetistes ei tohi ületada tabelis C näidatud piirmäärasid.

**Tabel C: Sõiduki aktiivsuse piirmäärad LSA materjali ja SCO jaoks tööstussaadetistes või vabasaadetistes**

Materjali iseloom	Aktiivsuse piirmäär sõiduki jaoks
LSA-I	Puudub
LSA-II ja LSA-III mittepõlevad tahked ained	Puudub
LSA-II ja LSA-III põlevad tahked ained ning kõik vedelikud ja gaasid	100 A <sub>2</sub>
SCO	100 A <sub>2</sub>

(3) *Stoovimine veo ajal ning hoidmine transiidi ajal*

(3.1) Saadetisi tuleb stoovida ohutult.

(3.2) Tingimusel, et keskmine pinna soojusvoog ei ületa 15 W/m<sup>2</sup> ja et saadetist vahetult ümbritsev veos ei ole kottides, võib saadetist või veopakendit vedada või hoida pakitud üldveose hulgas ilma mingite eriliste stoovimistingimusteta, välja arvatud juhul, kui pädev asutus nõuab heakskiidu sertifikaadis teisiti.

(3.3) Konteinerite laadimist ja saadetiste, veopakendite ning konteinerite kogumist tuleb kontrollida järgmiselt:

- a) välja arvatud ainukasutuse tingimuste kohaselt veetavad ja LSA-I materjalist saadetised, peab saadetiste, veopakendite ja konteinerite koguarv ühes sõidukis olema piiratud selliselt, et veoindeksite kogusumma sõidukis ei ületaks alljärgnevas tabelis D näidatud väärtusi;
- b) tavapäraste veotingimuste korral ei tohi kiirgustase ületada 2 mSv/h mis tahes punktis ja 0,1 mSv/h 2 meetri kaugusel sõiduki välispinnast, välja arvatud ainukasutuse tingimustel veetavad saadetised, mille jaoks on sõiduki ümbruse kiirgusnormid kehtestatud lõike 3.5 punktides b ja c;
- c) kriitilisuse ohutuse indeksite kogusumma konteineris ja/või sõidukis ei tohi ületada alljärgnevas tabelis E toodud väärtusi.

**Tabel D: Veoindeksite piirmäärad konteinerite ja sõidukite jaoks, kui vedu ei toimu ainukasutuse tingimustel**

Konteineri või sõiduki tüüp	Veoindeksite kogusumma piirmäär konteineris või sõidukis
Väikekonteiner	50
Suurkonteiner	50
Sõiduk	50

**Tabel E: Kriitilisuse ohutuse indeksid lõhustuvat materjali sisaldavate konteinerite ja sõidukite jaoks**

Konteineri või sõiduki tüüp	Kriitilisuse ohutuse indeksite kogusumma piirmäär konteineris või sõidukis	
	Mitte ainukasutuse tingimustel	Ainukasutuse tingimustel
Väikekonteiner	50	puudub
Suurkonteiner	50	100
Sõiduk	50	100

(3.4) Mis tahes saadetist või veopakendit, mille veoindeks on suurem kui 10, või mis tahes saadetist, mille kriitilisuse ohutuse indeks on suurem kui 50, peab vedama ainult ainukasutuse tingimuste kohaselt.

(3.5) Ainukasutuse tingimuste kohaselt veetavate saadetiste kiirgustase ei tohi ületada:

- a) 10 mSv/h mis tahes saadetise või veopakendi mis tahes välispinna punktis ning võib ületada 2 mSv/h ainult tingimusel, et:
  - i) sõiduk on varustatud ümbrisega, mis takistab normaalsetel veotingimustel selleks luba mitteomavate inimeste juurdepääsu ümbrise sisse;
  - ii) on rakendatud meetmeid saadetise või veopakendi kinnitamiseks selliselt, et selle asend sõiduki ümbrise sees jääb normaalsete veotingimuste korral muutumatuks
  - iii) saadetise veo ajal ei toimu peale- või mahalaadimist;
- b) 2 mSv/h sõiduki mis tahes välispinna punktis, kaasa arvatud ülemised ja alumised pinnad või lahtise sõiduki korral sõiduki välisservadest lähtuvate vertikaalsete tasapindade, veose ülemise pinna ja sõiduki alumise välispinna mis tahes punktis
- c) 0,1 mSv/h mis tahes punktis kahe meetri kaugusel vertikaalpindadest, mille moodustavad sõiduki välised külgpinnad, kui veost veetakse lahtises sõidukis, või mis tahes punktis kahe meetri kaugusel sõiduki välisservadest vertikaalselt projekteeritud tasapindadest.

(4) *Täiendavad nõuded lõhustuva aine veole ja hoidmisele*

(4.1) Lõhustuvat ainet sisaldavate saadetiste, veopakendite ja konteinerite kogum, mida transiidi ajal mis tahes ladustamisalal samaaegselt hoitakse, peab olema piiratud selliselt, et selle kogumi kriitilisuse ohutuse indeksite kogusumma ei ületaks 50. Iga kogumit tuleb hoida selliselt, et säilitada teiste sarnaste kogumitega vähemalt 6 m vahemaa.

- (4.2) Kui kriitilisuse ohutusindeksite kogusumma sõidukis või konteineris ületab 50, nagu lubatud eelpool tabelis E, peab ladustamine toimuma selliselt, et säilitada vähemalt 6 m vahemaa teiste selliste lõhustuvat materjali sisaldavate saadetiste, veopakendite või konteinerite kogumite või teiste radioaktiivseid materjale vedavate sõidukite vahel.
- (4.3) Ühele alajao 2.2.7.2.3.5 punktide (a) kuni (f) vastav lõhustuv aine peab vastama järgnevatele nõuetele:
- (a) saadetise kohta on lubatud ainult üks alajao 2.2.7.2.3.5 punktide (a) kuni (f) sätetest.
- (b) saadetise kohta on lubatud ainult üks alajao 2.2.7.2.3.5 punkti (f) kohaselt klassifitseeritud saadetis, kui heakskiidutunnistuses ei ole lubatud mitut ainet.
- (c) alajao 2.2.7.2.3.5 punkti (c) kohaselt klassifitseeritud lõhustuva materjali saadetisi tohib vedada kaubasaadetises siis, kui need sisaldavad alla 45 grammi lõhustuvaid nukliide;
- (d) alajao 2.2.7.2.3.5 punkti (d) kohaselt klassifitseeritud lõhustuva materjali saadetisi tohib vedada kaubasaadetises siis, kui need sisaldavad alla 15 grammi lõhustuvaid nukliide;
- (e) pakendamata või pakendatud lõhustuvat materjali, mis vastab alajao 2.2.7.2.3.5 punkti (e) klassifikatsioonile, tuleb vedada sõidukis ainukasutuse korras, kui see sisaldab alla 45 g lõhustuvaid nukliide.
- (5) *Vigastatud või lekkivad saadetised, saastatud pakendid*
- (5.1) Kui on ilmne, et saadetis on vigastatud või lekib, või on kahtlus, et saadetis võib olla vigastatud või lekkinud, tuleb juurdepääsu saadetisele piirata ning kvalifitseeritud isik peab niipea kui võimalik hindama saastumise ulatust ja sellest tulenevat saadetise kiirgustaset. Hindamine peab hõlmama saadetist, sõidukit, saadetisega külgnevaid peale- ja mahalaadimise alasid ning vajaduse korral kõiki selles sõidukis veetavaid materjale. Vajaduse korral tuleb pädeva asutuse kehtestatud sätete kohaselt rakendada täiendavaid meetmeid inimeste omandi ja keskkonna kaitsmiseks, et sellise lekkimise või vigastuse tagajärjed oleksid minimaalsed.
- (5.2) Vigastatud või normaalsetel veotingimustel üle lubatud piirmäärade radioaktiivset sisu lekkivaid saadetisi võib järelvalve all viia sobivasse ajutisse asukohta, kuid neid ei tohi edasi saata enne remontimist või taastamist või desaktiveerimist.
- (5.3) Regulaarselt radioaktiivsete materjalide veoks kasutatavat sõidukit ja varustust tuleb perioodiliselt kontrollida, et kindlaks määrata saastumise tase. Selliste kontrollide sagedus peab sõltuma saastumise tõenäosusest ning radioaktiivse materjali veo ulatusest.

(5.4) Välja arvatud lõikes 5.5 toodud tingimustel, peab kvalifitseeritud isik mis tahes sõiduki või varustuse või selle osa, mis on radioaktiivsete materjalide veo käigus saastunud üle alajaos 4.1.9.1.2 määratud piirmäärade või mille pinna kiirgustase ületab 5  $\mu\text{Sv/h}$ , niipea kui võimalik desaktiveerima ning seda ei tohi uuesti kasutada enne, kui järgnevad tingimused on täidetud:

(a) kinnitumata saastumine ei ületa alajaos 4.1.9.1.2 määratud piirmäärasid;

(b) pindade kinnitunud saastumisest tingitud kiirgustase pinnal ei ületa 5  $\mu\text{Sv/h}$ .

(5.5) Ainukasutuse tingimuste kohaselt pakendamata radioaktiivsete materjalide vedamiseks ette nähtud konteiner, paak, puistveose vahekonteiner või sõiduk võib eelnevas lõikes 5.4 ja alajaos 4.1.9.1.4 toodud nõuetele mitte vastata ainult oma sisepindu puudutavate nõuete ulatuses ning ainult seni, kui see on ainukasutuse tingimuste kohane.

(6) *Muud sätted*

Kui saadetist ei saa kohale toimetada, tuleb see paigutada ohutusse kohta, informeerida sellest esimesel võimalusel pädevat asutust ning paluda juhiseid edasiseks tegutsemiseks.

CV34 Enne surveanumate vedu tuleb kontrollida, et rõhk ei oleks võimaliku vesiniku tekke tõttu tõusnud.

CV35 Kui kotte kasutatakse üksikute pakenditena, tuleb nad piisavalt eraldada, et võimaldada soojuse hajumist.

CV36 Saadetised tuleb soovitavalt laadida lahtistesse või ventileeritavatesse sõidukitesse või lahtistesse või ventileeritavatesse konteineritesse. Kui see ei ole võimalik ning saadetisi veetakse muudes kinnistes sõidukites või konteinerites, tuleb sõidukite või konteinerite lastiüksed märgistada järgmiste vähemalt 25 mm suuruste tähtedega:

„HOIATUS  
VENTILATSIOON PUUDUB  
AVADA ETTEVAATLIKULT”

See tekst peab olema kaubasaatja poolt sobivaks peetavas keeles.

ÜRO nr 2211 ja 3314 jaoks ei ole seda märgistust vaja, kui sõiduk või konteiner on juba märgistatud vastavalt IMDG koodeksi erisättele 965<sup>3</sup>.

CV37 Enne laadimist tuleb need kõrvalproduktid jahutada ümbritseva keskkonna temperatuurile, välja arvatud siis, kui need on niiskuse eemaldamiseks kaltsineeritud. Puistlaste sisaldavad sõidukid ja konteinerid peavad olema vedamise ajal korralikult ventileeritud ning kaitstud vee sissetungimise eest. Suletud sõidukite ja konteinerite lastiüksed tuleb tähistada järgmiste vähemalt 25 mm suuruste tähtedega:

<sup>3</sup> Ohumärgid, mis sisaldavad vähemalt 25 mm kõrguste tähtedega sõnu „ETTEVAATUST – VÕIB SISALDADA KERGESTISÜTTIVAIK AURE“, mis on kinnitatud igale juurdepääsukohale, kus neid on inimestel lihtne näha enne sõiduki või konteineri avamist või sellesse sisenemist.

„HOIATUS  
SULETUD SAADETIS  
AVADA ETTEVAATLIKULT“

See tekst peab olema kaubasaatja poolt sobivaks peetavas keeles.